

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליים

עפ"ג 1680-11-23 מדינת ישראל נ' כסאב(עציר) ואח'

תיק חיצוני: 465263/2023

לפני כבוד השופט ליפשיץ

כבוד השופטת ציגלר

כבוד השופט מנדלבוים

המעוררת

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה – פלילי
עו"ד יעל ויסהוף

נגד

משיבים

1. מוצעב כסאב (עציר)
2. צידם אשתיה (עציר)
3. עאהד צבאח (עציר)
על ידי בא כוחם עדי אבו עבייד (ס. ציבורית)

4. כרם אלנאפלה (עציר)
5. כמאל זיד (עציר)
6. שאדי אלקוטה (עציר)
על ידי באת כוחם עו"ד אסיל מקאלדה (ס. ציבורית)

פסק דין

- 1 ערעור על קולת העונש שגזר בית המשפט קמא. המשיבים הם תושבי שטחים, שנכנסו ביום 23.10.23
- 2 שלא כדין וללא היתר למדינת ישראל. על פי עובדות כתב האישום, בהן הודו המשיבים, הם נמצאו
- 3 במועד לעיל בשעה 12:00 בבקא אל גרביה.
- 4
- 5 ביום 29.10.23 הודו המשיבים במיוחס להם והורשעו בעבירה של כניסה לישראל שלא כחוק. דינם
- 6 של המשיבים 1 עד 4 וכן המשיב 6, שלא היה לחובתם עבר פלילי, נגזר ל 21 ימי מאסר החל מיום
- 7 מעצרם וכן למאסר מותנה; ודינו של המשיב 5, שלחובתו עבר פלילי של כניסה שלא כחוק, נגזר ל-
- 8 40 ימי מאסר וכן מאסר מותנה. בית המשפט קמא לא גזר קנס על מי מהמשיבים.
- 9
- 10 בית המשפט קמא היה ער לכך, כי בשים לב למלחמה שנכפתה על המדינה ביום 7.10.23 והמצב
- 11 הביטחוני הקשה השורר מאז, הרף התחתון של המתחם שיש לקבוע גבוה מהעונש אותו קבע לגבי
- 12 מרבית המשיבים (כאמור לעיל - 21 ימי מאסר). בית המשפט קמא אף הפנה בנדון לפסיקת בתי
- 13 המשפט המחוזיים מהעת האחרונה, אשר קבעה - במסגרת ערעורים על קולת העונש - מתחמים

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 1680-11-23 מדינת ישראל נ' כסאב(עציר) ואח'

תיק חיצוני: 465263/2023

1 שהרף התחתון שלהם הוא חודש וחודשיים. חרף זאת, קבע בית המשפט קמא כי בענייננו יש לקבוע
2 מתחם שהגבול התחתון שלו הוא 21 ימים בלבד, נוכח הנסיבות הקונקרטיות הקשורות לביצוע
3 העבירה והמצדיקות לשיטתו מתחם מקל באופן יחסי. בהקשר זה הפנה בית המשפט קמא להודעות
4 המשיבים 1 עד 3, וכן להודעת שוטר שהוגשו במסגרת ראיות ההגנה לעונש. מהודעות אלה עלה,
5 כך נקבע, כי המשיבים "נעצרו ונתפסו כאשר הם מצויים על קו הגבול או בסמוך לו בין שטחי
6 הרשות לבין שטחי מדינת ישראל". בית המשפט קמא המשיך וקבע, כי "הגם שלא נשמעו ראיות
7 ומשכך לא ניתן לקבוע באופן נחרץ אם השישה ביצעו עבירה מוגמרת של כניסה לישראל שלא
8 כדין או שמא עבירת נסיון בלבד, הרי שיש להתחשב בנתון זה בעת קביעת המתחם".

9
10 אנו סבורים כי בית המשפט קמא שגה במסקנתו לעיל. כלל המשיבים הודו בעובדות כתב האישום,
11 שם כאמור צוין מפורשות כי המשיבים נמצאו בעת מעצרים בשטח מדינת ישראל, בבקא אל גרביה.
12 משכך, לא היה מקום לאפשר הגשת ראיות שבאו לסתור עובדות בהן הודו המשיבים; ומאליו יוצא
13 שלא היה מקום לקבוע ממצא הסותר עובדות אלה. שמענו בדיון היום את טיעוני באי כוח המשיבים
14 כי הושגה מעין הסכמה על הצגת חלק מהראיות בפני בית המשפט, לצורך בחינת נסיבות ביצוע
15 העבירה, אך מעיון בפרוטוקול עולה בבירור כי הודאת המשיבים בנטען בכתב האישום היתה בלתי
16 מסויגת; ובהתאם, לא ניתן לקבוע עובדות אחרות מאלו שבהן הודו המשיבים. אמנם בית המשפט
17 קמא לא קבע מפורשות שהמשיבים לא נכנסו לשטחי מדינת ישראל, אך לעמדתנו אף לא היה מקום
18 ל"עמעום" העובדות שבכתב האישום (וכדבריו "לא ניתן לקבוע באופן נחרץ"), דבר שהביא בפועל
19 למתחם נמוך מזה שיש לקבוע ביחס לכניסה "רגילה", שלא כחוק, בימים אלה.

20
21 משהודה נאשם בעובדות כתב אישום, לא ניתן לטעון כנגדן או "לכרסם" בהן, אלא באופן הקבוע
22 בחוק (ר' בנדון ס' 40 לחוק העונשין). נפנה בהקשר זה לע"פ 1289/18 פלוני נ' מדינת ישראל,
23 פסקה 2 (12.3.19) שם צוין ש: "באי כוח הצדדים אינם יכולים להתעלם מהעובדות ולכתוב סיפור
24 חדש בשלב הטיעונים לעונש או הערעור, כאילו כתב האישום מהווה תיאור חלקי בלבד של
25 המעשה"; וברע"פ 1127/18 נג'ב נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (13.2.18) צוין כי: "משבחר המבקש
26 להודות באמור בכתב האישום ולהימנע מניהול הליך הוכחות – שבגדרו יכול היה לנסות לבסס,
27 כמיטב יכולתו, את הטענות המועלות מפיו כעת – אין בידי להסכין עם ניסיון מובהק ובוטה זה
28 ל"מקצה שיפורים". נוסף, שיש טעם בטענת המערערת כי בית המשפט קמא נחשף באמרות
29 שנמסרו לעיונו על ידי ההגנה בשלב הטיעונים לעונש, רק לחלק מראיות המאשימה ולא נשמעו
30 ראיות. משכך לא ניתן היה לקבוע על בסיס זה ממצא. מעבר לנדרש נעיר, כי איננו מסכימים לטענת
31 המשיבים כי יש להקל עם שוהים בלתי חוקיים שנתפסו סמוך לגבול (בשטחי מדינת ישראל) לעומת
32 כאלה שנתפסו במרחק גדול יותר משם.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 1680-11-23 מדינת ישראל נ' כסאב(עציר) ואח'

תיק חיצוני: 465263/2023

1 כעת נתייחס למתחם הנוגע לענישת תושבי שטחים שנכנסים לארץ שלא כחוק, בתקופה הנוכחית.
2 בהקשר זה אנו תמימי דעים עם העמדה שנקבעה על ידי מספר מותבים של בתי המשפט המחוזיים
3 בתקופה האחרונה, לאחר ה- 7.10.23 –

4
5 בעפ"ג (מחוזי באר שבע) 312211-10-23 מדינת ישראל נ' אלנג'אר (22.10.23) (להלן: עניין
6 אלנג'אר), הפנה בית המשפט להלכת אלהרוש (רע"פ 3677/13 אלהרוש נ' מדינת ישראל (9.12.14))
7 בה נקבע שהמתחם שיש לקבוע במקרים של כניסה שלא כדין של תושבי שטחים, נע בין מאסר על
8 תנאי ל 5 חודשי מאסר. עם זאת, בית המשפט המשיך והפנה לכך שגם על פי הלכת אלהרוש ניתן
9 להתאים את המתחם ואת העונש לתנאי הזמן והמקום (הלכת אלהרוש, פסקה 65). בית המשפט
10 המחוזי קבע – וכאמור אנו רואים עין בעין עמו – כי נוכח המתקפה והמלחמה בה מצויה מדינתנו,
11 הערכים המוגנים ובהם ביטחון המדינה וזכותה לקבוע מי ייכנס בגבולותיה, מקבלים משנה תוקף
12 ומחייבים החמרה בענישה. משכך, קבע בית המשפט המחוזי מתחם בין חודשיים ל 7 חודשים.

13
14 בדרך דומה נהגו מותבים נוספים – כך, בעפ"ג (מחוזי נצרת) 37018-10-23 אלהרוב נ' מדינת ישראל
15 (25.10.23) נקבע מתחם בין חודש ל 6 חודשים (הרף התחתון לעיל נקבע על פי עמדת המאשימה תוך
16 שצוין כי מבחינה עקרונית המתחם שנקבע בעניין אלנג'אר הוא הנכון); ובעפ"ג (מחוזי מרכז) 30176-
17 10-23 מדינת ישראל נ' חרפוש (25.10.23) נקבע מתחם בין חודש ל 6 חודשים, וגם במקרה זה דובר
18 במתחם שהתבקש על ידי המאשימה ולא בכדי הוא הוגדר על ידי בית המשפט כ"מתון" (שם, פסקה
19 36).

20
21 נפנה לעניין חרפוש לעיל, שם צוינו הדברים הבאים (פסקאות 34-33), אותם אנו מאמצים:

22
23 **"...כאשר המדינה מצויה במצב לחימה, מקבל הערך המוגן בדבר זכותה של המדינה לבחון את**
24 **הבאים בשעריה משנה תוקף. אירועי הימים האחרונים ממחישים ביתר שאת, כי עולה צורך**
25 **ממשי להגן הן על גבולות המדינה והן על בטחון הציבור, השוטרים והחיילים מפני הנכנסים אליה**
26 **שלא כדין. עוד ייאמר, כי במסגרת הערך המוגן של שמירה על בטחון המדינה, יש להבטיח**
27 **שהמשאבים המוגבלים של כוחות המשטרה וכוחות הצבא יופנו למשימות לאומיות ומלחמתיות,**
28 **ולא למשימות שהן משניות למאמץ המלחמתי, כגון תפיסת שוהים שלא כדין, גם אם נכנסו הם**
29 **לארץ מטעמי מצוקה כלכלית.**

30
31 על כן, מחויבים גם אנו לתת את חלקנו במלחמה שנכפתה עלינו ולהעביר מסר ברור לפיו מי שנכנס
32 שלא כדין לישראל בעוד מצויים אנו במציאות בטחונית קשה ובעת חירום, ייענש באופן מוחשי
33 מאחורי סורג ובריח. החמרת מדיניות הענישה מצויה בהלימה לשינוי במדיניות דיני המעצרים

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 1680-11-23 מדינת ישראל נ' כסאב(עציר) ואח'

תיק חיצוני: 465263/2023

וההעמדה לדין של התביעה, אשר הונחתה להגיש כתבי אישום נגד תושב אזור שנכנס לישראל
שלא כדין כבר עם כניסתו הראשונה לתחומי המדינה, בניגוד למדיניות העבר. גישה זו לא רק
שהיא מוצדקת בעינינו, אלא שהיא אף מתבקשת בנסיבות העניין".

חזרה לענייננו –

המערערת (המאשימה) עתרה בבית המשפט קמא למתחם שבין חודשיים ל 7 חודשים. על רקע כלל
השיקולים לעיל ובנסיבות העניין, אנו סבורים כי זהו המתחם הראוי ולכן אנו קובעים אותו כמתחם
בתיק זה.

עוד נעיר כי בעבירות של כניסה לישראל שלא כדין, יש להשית ככלל גם רכיב של קנס (ר' בנדון
האמור בעפ"ג (מחוזי חיפה) 6746-10-23 מדינת ישראל נ' זכאדנה (9.10.23)).

לגבי רכיב המאסר המותנה, עיון בפסיקה מהמחוזות השונים מעלה שונות (בין חודש ל 3 חודשי
מאסר על תנאי). בענייננו גזר בית המשפט קמא חודש מאסר מותנה, כאשר תקופת התנאי נקבעה
ל 3 שנים. אנו סבורים כי ראוי היה לקבוע תקופת מאסר על תנאי של חודשיים, אך מכיוון שסוגיה
לא עלתה בפנינו לא נתערב ברכיב זה.

נוכח נתוני המשיבים 1 עד 4 וכן המשיב 6 – צעירים נעדרים עבר שהודו במיוחס להם, יועמד רכיב
המאסר בפועל על תחתית המתחם שנקבע; ובאשר למשיב 5 - לחובתו 2 עבירות דומות והוא נדון
פעמיים לעונשי מאסר (חודש ויום בשנת 2012, ו 10 ימי מאסר בשנת 2016), ייקבע רכיב המאסר
בפועל על 3 חודשים. בנוסף, יושת על המשיבים 1 עד 4 וכן המשיב 6 קנס בסכום של 1,000 ₪ או 10
ימי מאסר תמורתו ועל המשיב 5 קנס בסכום של 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו.

סוף דבר, הערעור מתקבל באופן הבא:

המשיבים 1 עד 4, וכן המשיב 6 ידונו, כל אחד, ל –

- (-) מאסר בפועל לתקופה של חודשיים (2 חודשים), החל מיום המעצר – 23.10.23;
- (-) מאסר לתקופה של חודש, על תנאי למשך 3 שנים מיום השחרור; והתנאי הוא כי המשיב
לא יעבור עבירה על חוק הכניסה לישראל;
- (-) קנס בסכום של 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו;

המשיב 5 ידון ל –

- (-) מאסר בפועל לתקופה של 3 חודשים, החל מיום מעצרו – 23.10.23;

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 1680-11-23 מדינת ישראל נ' כסאב(עציר) ואח'

תיק חיצוני: 465263/2023

- 1 (-) מאסר לתקופה של חודש, על תנאי למשך 3 שנים מיום השחרור; והתנאי הוא כי המשיב
2 לא יעבור עבירה על חוק הכניסה לישראל;
3 (-) קנס בסכום של 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו;
4
5 ניתן היום, כ"ב חשוון תשפ"ד, 06 נובמבר 2023, בנוכחות הצדדים.

ש. מנדלבום, שופט

ג. ציגלר, שופטת

י. ליפשיץ, שופט

[אב"ד]

6
7
8
9
10